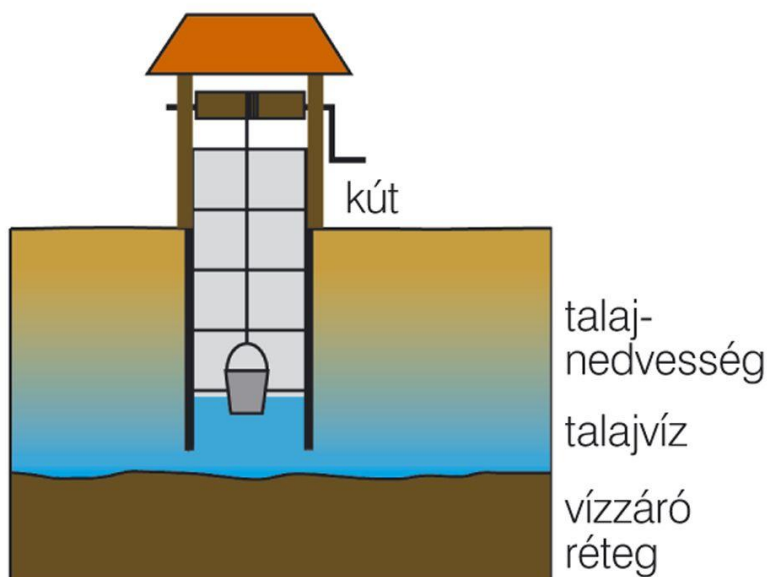

OLVASÓLECKE

Környezetjogi szabályozások:

Egyes környezeti elemek és veszélyeztető tényezők szabályozása

3. Felszín alatti vizek védelme

SZTE ÁJTK

Olvasási idő: 8-10 perc

Dr. Farkas Csamangó Erika

2020.

1. A felszín alatti közeg védelme

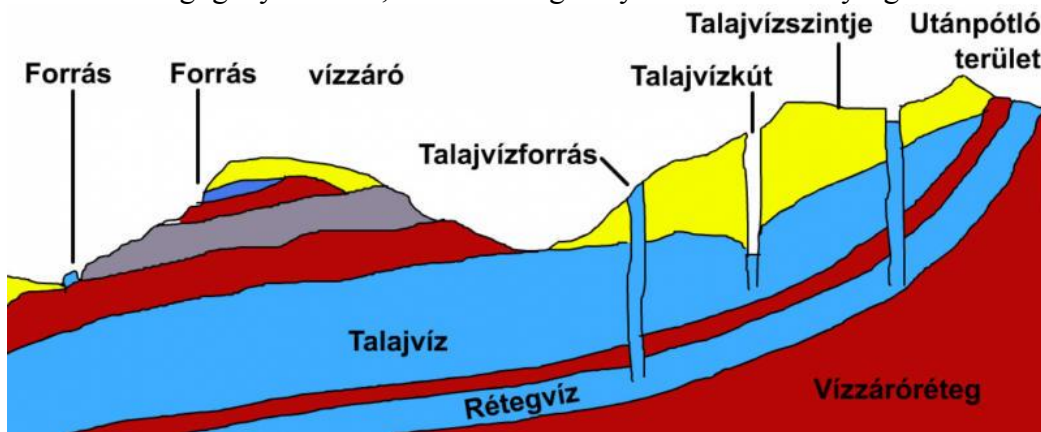
A jelenlegi részletes szabályokat a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet tartalmazza.

Felszín alatti víz a terepfelszín alatt a földtani közeg telített zónájában (így különösen a földtani képződmények pórusaiban, hasadékaiban) elhelyezkedő víz.

Földtani közeg pedig a föld felszíne és az alatta elhelyezkedő természetes eredetű képződmények (a talaj, a meder-üledék, a kőzetek, beleértve az ásványokat, ezek természetes és átmeneti formáit).

A kibocsátás helyett a rendelet **bevezetés** kifejezést használ a felszín alatti vizek esetén. Itt a bevezetés nem csak határérték túllépés esetén minősülhet szennyezésnek. Szennyező anyag bevezetése egyáltalán nem megengedett.

A felszín alatti közeg igénybevétele, terhelése engedély köteles tevékenység.

Kép forrása: <https://tudasbazis.sulinet.hu/hu/szakkepzes/nyomdaipar/anyagismeret/a-kornyeztaszennyezese/a-vizek-kornyeztaszennyezese>

A védelemnek fontos része a szennyezések, károsodások felszámolása, az ún. *kármentesítés*. A **kármentesítés** az a tevékenység, amely a felszín alatti víz, vagy földtani közeg bekövetkezett károsodásának enyhítését, az eredeti, vagy ahhoz közeli állapot elérését szolgálja.

A kármentesítés szakaszai: tényfeltárás, műszaki beavatkozás, ellenőrzés (monitoring). Biztosítani kell, hogy a szennyezés ne tevődhessen át más környezeti elemre (földre). A mentesítés idejére, vagy annak következményeként a szennyezett terület használatának átmeneti, vagy végleges korlátozása írható elő.

Tartós környezeti károsodás:

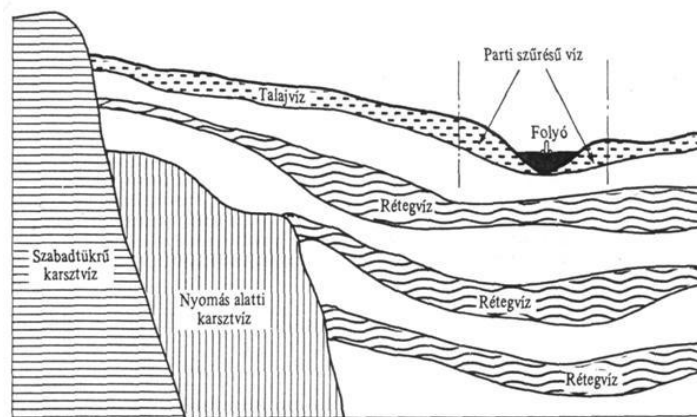
a földtani közeg, illetve a felszín alatti víz olyan károsodása, amely a természetes folyamat, vagy a beavatkozás révén, a

záródokumentáció elfogadásától számított öt évnél tovább fennáll.

A Kvt. teszi lehetővé egyes adatok ingatlan-nyilvántartási bejegyzését. A bejegyzésre a vízvédelmi hatóság határozata, vagy a bíróság ítélete alapján kerül sor.

A törlést a vizsgálati eredmények alapján az ingatlantulajdonos, az ügyfél vagy a vízvédelmi hatóság kezdeményezheti, az öt éven belüli folyamatos, vagy az öt év utáni kötelező ellenőrzés megállapításai alapján.

A rendelet **adatszolgáltatást** ír elő, amely alapján az új tevékenységet kezdő üzemnek engedélyt is kell kérnie, a meglévőnek pedig rendszeres vizsgálatokat kell végeznie, amelyekről folyamatos adatszolgáltatást kell teljesítenie. A felszín alatti víz és a földtani közeg környezetvédelmi nyilvántartási rendszer rövidítése FAVI.

Kép forrása: http://www.agr.unideb.hu/ebook/vizminoseg/felszn_alatti_vizek.html

2. Speciális vízvédelmi jogszabályok

- Ivóvíz védelme. (201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet az emberi fogyasztásra szánt víz (ivóvíz) minőségi követelményeiről és a vízminőség-ellenőrzés rendjéről.)
- A szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásának és kezelésének szabályai. Csak tisztítás után használható. A termőképesség és a vízháztartás növelésére.
- Nitrátszennyezés: Tilos a tárgya vízbe vezetése. Talajba: 170kg /év /ha télen 0.
- Ásott, vagy fűrt kutak: A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, valamint a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet alapján a 2020. július 1. napját megelőzően engedély nélkül vagy engedélytől eltérően létesített és üzemeltetett felszín alatti vízkivétel biztosító vízilétesítmények további

üzemeltetéséhez a létesítőnek vagy jelenlegi üzemeltetőnek **vízjogi fennmaradási engedélyt kell kérnie 2023. december 31. napjáig**. Az engedély nélkül létesített **ásott vagy fúrt kutak** tulajdonosainak tehát 2023. december 31-ig kell kérelmezni a tulajdonukban álló kút fennmaradási, avagy megszüntetési engedélyezési eljárását. Amennyiben a tulajdonos fenti határidőig nem kérelmezi az eljárást, úgy vízgazdálkodási bírságot kell fizetnie.

3. A felszín alatti víz védelmének jogi eszközei

- A szankciók részben az új és meglévő tevékenységekkel kapcsolatos adatszolgáltatási, bejelentési, engedélyezési kötelezettségekkel kapcsolatosak. A környezethasználót a környezetvédelmi hatóság adatszolgáltatásra, az engedély beszerzésére, ezek hiányában a felszín alatti közeget veszélyeztető, szennyező tevékenység korlátozására *kötelezheti*.
- Bekövetkezett szennyezés, károsodás, adatszolgáltatás elmulasztása esetén *felszín alatti vízvédelmi (FAVI) bírság* kiszabása lehetséges. A bírság összege a kötelezettségszegés jellegéhez, a károsodás mértékéhez igazodik.
- A felszín alatti vizet veszélyeztető, felszín alatti vizet, a földtani közeget szennyező, károsító környezethasználat gyakorlását a hatóság - a környezeti kockázat, valamint az emberi egészség veszélyeztetésének mértékétől függően - *korlátozza, felfüggeszti, vagy megtiltja*, vagy a szükséges intézkedéseket az erre hatáskörrel rendelkező szervnél kezdeményezi.

Olvasóleckében szereplő Interaktív feladat:

- ❖ Nevezzen meg olyan tevékenységeket, amelyek a felszín alatti közeg szennyezésével járhatnak!
- ❖ Tekintse át Magyarország parti szűrésű vizeit! Mely folyók mentén találhatóak Magyarország jelentősebb parti szűrésű vízkészletei?

Az alábbi linken érhető el:

http://www.agr.unideb.hu/ebook/vizminoseg/felszn_alatti_vizek.html

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával. A tananyag elkészítését az EFOP-3.6.2-16-2017-00007 azonosító számú, Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai: társadalmi, technológiai, innovációs hálózatok a foglalkoztatásban és a digitális gazdaságban című projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósul meg.